ARBORELE (TREE)

- Arborii și variantele lor sunt printre cele mai comune și cele mai frecvent utilizate structuri de date, fiind utilizate într-o gamă foarte variată de aplicații cum ar fi teoria compilării, prelucrarea de imagini, etc., oferind o modalitate eficientă de memorare și manipulare a unei colecții de date.
- În teoria grafurilor, un arbore este un graf neorientat conex și fără cicluri.
- În informatică, arborii cu rădăcină sunt cei utilizați. De aceea, termenul arbore este asociat în informatică arborelui cu rădăcină.

Definiție 1 Un arbore este o mulțime finită $\mathcal{T}$ cu 0 sau mai multe elemente numite noduri, care are următoarele caracteristici:

- $Dacă \mathcal{T}$ este vidă, atunci arborele este vid.
- Dacă T este nevidă, atunci:
  - Există un nod special R numit rădăcină.
  - Celelalte noduri sunt partiționate în $k \geq 0$ arbori disjuncți, $T_1, T_2, ..., T_k$, nodul R fiind legat de rădăcina R_i a fiecărui T_i $(1 \leq i \leq k)$ printr-o muchie. Arborii $T_1, T_2, ..., T_k$ se numesc subarbori ai lui R (nodurile R_i sunt fii/descendenți ai lui R), iar R se numește părintele subarborilor T_i $(1 \leq i \leq k)$, respectiv a nodurilor R_i .

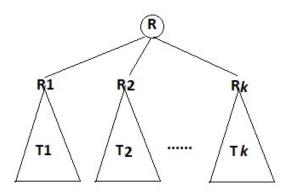

Figura 1: Arbore cu rădăcină.

<u>Arbore ordonat</u> - fiii fiecărui nod se consideră a forma o listă și nu doar o mulțime – adică ordinea fiilor este bine definită și relevantă.

- gradul unui nod este definit ca fiind numărul de fii ai nodului. Nodurile având gradul 0 se numesc frunze.
- Adâncimea (nivelul) unui nod în arbore este definită ca fiind lungimea (numărul de muchii) drumului unic de la radacină la acel nod. Ca urmare, rădăcina arborelui este pe nivelul 0.

- Înălțimea unui nod în arbore este definită ca fiind lungimea (numărul de muchii) celui mai lung drum de la nod la un nod frunză.
- Înălţimea (adâncimea) unui arbore este definită ca fiind înălţimea rădăcinii arborelui, adică nivelul maxim al nodurilor din arbore.

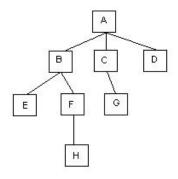

Figura 2: Arbore – exemplu.

Spre exemplu, arborele din Figura 2 are următoarele caracteristici:

- Rădăcina A este situată pe nivelul 0. Nodurile situate pe nivelul 1 sunt: B, C şi D. Nodurile situate pe nivelul 2 sunt: E, F şi G. Pe nivelul 3 există un singur nod, nodul H.
- Adâncimea (înălţimea) arborelui este 3.
- Nodul B are adâncimea 1 și înălțimea 2.

Definiție 2 (Arbore binar) Un arbore ordonat în care fiecare nod poate să aibă cel mult 2 subarbori se numește arbore binar. Mai exact, putem defini arborele binar ca având următoarele proprietăți:

- Un arbore binar poate fi vid.
- Într-un arbore binar nevid, fiecare nod poate avea cel mult 2 fii (subarbori). Subarborii sunt identificați ca fiind subarborele stâng, respectiv drept. În Figura 3, nodul r are subarborele stâng A1 și subarborele drept A2.

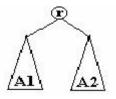

Figura 3: Arbore binar.

- Într-un arbore binar se face o distincție clară între subarborele drept și cel stâng.
- Dacă subarborele stâng este nevid, atunci rădăcina lui se numește fiul stâng al rădăcinii arborelui binar.
- Dacă subarborele drept este nevid, rădăcina lui se numește fiul drept al rădăcinii arborelui binar.
- Arborii binari din Figura 4 sunt distincți, deși conțin aceeași mulțime de noduri.

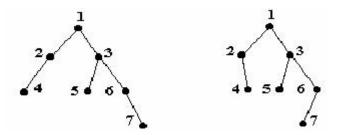

Figura 4: Arbori binari distincți.

Între arborii binari putem deosebi câteva categorii speciale:

- Un arbore binar pentru care fiecare nod interior are 2 fii (vezi Figura 5).
- Un arbore binar îl numim *plin* dacă fiecare nod interior are 2 fii şi toate nodurile frunză au aceeaşi adâncime (vezi Figura 6).
- Un arbore binar are o structură de *ansamblu (heap)* dacă arborele este plin, exceptând ultimul nivel, care este plin de la stânga la dreapta doar până la un anumit loc (vezi Figura 7).

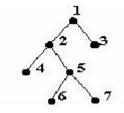

Figura 5: Arbore binar - nodurile interioare au 2 fii (complet).

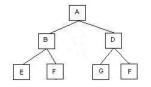

Figura 6: Arbore binar plin.

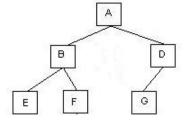

Figura 7: Arbore binar cu structură de ansamblu.

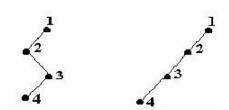

Figura 8: Arbori binari degenerați.

- Arborii binari se poate spune că au *formă*, forma lor fiind determinată de numărul nodurilor și de distanțele dintre noduri.
- Arborii binari din Figura 8 se numesc *degenerați*, deoarece au forma unui lanț de valori.
- Forma unui arbore influențează timpul necesar localizării unei valori în arbore.

Arbore binar echilibrat este un arbore binar cu proprietatea că înălțimea subarborelui său stâng nu diferă cu mai mult de ± 1 de înălțimea subarborelui său drept (și această prorietate este verificată pentru orice nod din arbore).

Proprietăți ale AB:

- 1. Un arbore (nu neapărat binar) cu N vârfuri are N-1 muchii.
- 2. Numărul de noduri dintr-un arbore binar plin de înălțime N este $2^{N+1}-1$.
- 3. Numărul maxim de noduri dintr-un arbore binar de înălțime N este $2^{N+1}-1$.
- 4. Un arbore binar cu n vârfuri are înălțimea cel puțin $[log_2n]$.
- 5. Un arbore binar având o structură de ansamblu și n vârfuri are înălțimea $\theta(log_2n)$.

Parcurgeri ale arborilor binari

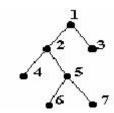

Figura 9: Arbore binar.

Parcurgere în preordine

Pentru a parcurge în *preordine* un arbore binar, se vizitează rădăcina, apoi se parcurge în preordine subarborele stâng, apoi se parcurge în preordine subarborele drept (**RSD**).

• de exemplu, pentru arborele binar din Figura 9 parcurgerea în preordine este: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 3.

Parcurgere în inordine (ordine simetrică)

Pentru a parcurge în *inordine* (*ordine simetrică*) un arbore binar, se parcurge în inordine subarborele stâng, se vizitează rădăcina, apoi se parcurge în inordine subarborele drept (**SRD**).

• de exemplu, pentru arborele binar din Figura 9 parcurgerea în inordine este: 4, 2, 6, 5, 7, 1, 3.

Parcurgere în postordine

Pentru a parcurge în *postordine* un arbore binar, se parcurge în postordine subarborele stâng, apoi se parcurge în postordine subarborele drept, după care se vizitează rădăcina (**SDR**).

• de exemplu, pentru arborele binar din Figura 9 parcurgerea în postordine este: 4, 6, 7, 5, 2, 3, 1.

Parcurgere în lățime (pe niveluri)

Pentru a parcurge în *lățime* un arbore binar, se vizitează nodurile pe niveluri, în ordine de la stânga la dreapta: nodurile de pe nivelul 0, apoi nodurile de pe nivelul 1, nodurile de pe nivelul 2, etc.

- de exemplu, pentru arborele binar din Figura 9 parcurgerea în lățime este: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
- traversarea BFS (Breadth first search)

TAD ArboreBinar (BINARY TREE)

Observații

- Sunt aplicații în care am avea nevoie de memorarea datelor sunt forma unui arbore binar.
  - de exemplu, memorarea informațiilor dintr-un arbore genealogic.
- În majoritatea bibliotecilor existente, containerul **Tree** apare pe partea de GUI (ex. Java clasa **JTree**).
  - arborele binar (de căutare) este folosit ca structură de date pentru a implementa containere: ex. în Java TreeSet, TreeMap, etc)
- Dăm în continuarea interfața minimală TAD ArboreBinar.

- Pe lângă operațiile de mai jos, pot fi adăugate operații care:
  - să şteargă un subarbore;
  - să **modifice** informația utilă a rădăcinii unui subarbore;
  - să caute un element în arbore, etc.

TAD ArboreBinar

domeniu:

 $\mathcal{AB} = \{ab \mid ab \text{ arbore binar cu noduri care conțin informații de tip } TElement\}$ operatii (interfața minimală):

• creeaza(ab)

pre: adevarat

 $post: ab \in \mathcal{AB}, ab = arbore \ vid \ (a = \Phi)$

• creeazaFrunza(ab, e)

 $pre: e \in TElement$

 $post: ab \in \mathcal{AB}, ab$ arbore având un singur nod şi informația din nodul rădăcină este egală cu e

• creeazaArb(ab, st, e, dr)

 $pre: st, dr \in \mathcal{AB}, e \in TElement$

 $post: ab \in \mathcal{AB}, ab$ arbore cu subarbore stâng = st, cu subarbore drept = dr și informația din nodul rădăcină este egală cu e

• adaugaSubStang(ab, st)

 $pre: ab, st \in \mathcal{AB}$

 $post: ab' \in \mathcal{AB}, ab'$ are subarborele stâng = st

• adaugaSubDrept(ab, dr)

 $pre: ab, dr \in \mathcal{AB}$

 $post: ab' \in \mathcal{AB}, ab' \text{ are subarborele drept } = dr$

 $\bullet$ element(ab)

 $pre: ab \in \mathcal{AB}, ab \neq \Phi$

 $post: element = e, e \in TElement, e$ este informația din nodul rădăcină

• $\operatorname{stang}(ab)$

 $pre: ab \in \mathcal{AB}, ab \neq \Phi$

 $post: stang = st, st \in \mathcal{AB}, st$ este subarborele stâng al lui ab

• drept(ab)

 $pre: ab \in \mathcal{AB}, ab \neq \Phi$

 $post: drept = dr, dr \in \mathcal{AB}, dr$ este subarborele stâng al lui ab

• $\operatorname{vid}(ab)$

$$pre: ab \in \mathcal{AB}$$

$$post: vid \begin{cases} true & \text{dacă } ab = \Phi \\ false, & \text{altfel} \end{cases}$$

• iterator (ab, ordine, i)

 $pre: ab \in \mathcal{AB}, ordine$ este ordinea de traversare a arborelui $post: i \in \mathcal{I}, i$ este un iterator pe arborele ab în ordinea

precizată de ordine

• distruge(ab) {destructor}

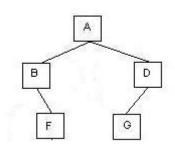
 $pre: ab \in \mathcal{AB}$

post: ab a fost 'distrus' (spaţiul de memorie alocat a fost eliberat)

Reprezentări posibile pentru arbori binari

A. Reprezentarea secvențială pe tablou

- Se folosește ca schemă de memorare un ansamblu (A[1..Max]):
  - $-A_1$ este elementul din nodul rădăcină.
  - fiul stâng al lui A_i este $A_{2\cdot i}$.
  - fiul drept al lui A_i este $A_{2\cdot i+1}$.
  - părintele lui A_i este $A_{[i/2]}$.

Indice
[1]
[2]
[3] [4]
[~~*~~]
[6]
[7]

Tablou
A
В
D
-1
F
G
-1

B. Reprezentarea înlănţuită

Într-o astfel de reprezentare, în fiecare nod reprezentat al arborelui sunt memorate:

- informația utilă a nodului din arbore;
- două referințe spre cei doi fii stâng și drept.

Arborele va fi identificat prin referința spre nodul rădăcină.

B.1 Reprezentarea înlănțuirilor folosind alocarea dinamică a memoriei.

- Referințele sunt în acest caz pointeri (adrese de memorie).
- Pointerul NIL indică un arbore vid.

De exemplu, pentru un **Container** oarecare (de ex. Colecție) reprezentat sub forma unui AB:

Nod

e: TElement //informaţia utilă nodului st: ↑ Nod //adresa la care e memorat descendentul stâng

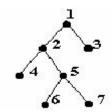
dr: ↑ Nod //adresa la care e memorat descendentul drept

Container

rad: ↑ Nod //adresa rădăcinii AB

B.2. Reprezentarea înlănţuirilor pe tablou.

Pentru arborele

reprezentarea (B.2) este

Indice	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Element	3	-	5	1	-	2	6	-	4	7
Stanga	0	8	7	6	0	9	0	5	0	0
Dreapta	0		10	1		3	0		0	0

Tabela 1: radacina=4, primLiber=2

Observație:

 Capacitatea vectorilor poate fi mărită dinamic, dacă este necesar - numărul de elemente din arbore depăşeşte numărul de locații alocat inițial (vezi vectorul dinamic).

În directorul asociat Cursului 11 găsiți implementarea parțială, în limbajul C++, a containerului **ArboreBinar** (reprezentarea este înlănțuită, cu alocare dinamică a nodurilor). Iteratorii nu sunt implementați.

Parcurgeri recursive ale arborilor binari

- Variantele recursive de parcurgere sunt simplu de implementat (datorită definiției recursive a arborelui binar).
- Dezavantajul procedurilor recursive: supraîncărcarea stivei de execuție.

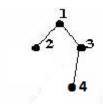
Considerând TAD ArboreBinar definit anterior, indiferent de reprezentarea acestuia, se pot tipări nodurile arborelui (ex. în PREORDINE), folosind procedura recursivă de mai jos:

```
Subalgoritm preordine(ab)
    {complexitate timp: \theta(n)}
       ab este un arbore binar
pre:
        se afișează în preordine elementele din arbore
    {dacă arborele nu este vid}
    Daca \neg vid(ab) atunci
       {se prelucrează informația din rădăcina arborelui}
       element(ab, e)
       \{\text{prelucrează } e\}
       {se prelucrează recursiv subarborele stâng}
       preordine(stang(ab))
       {se prelucrează recursiv subarborele drept}
       preordine(drept(ab))
    SfDaca
  SfSubalgoritm
```

Parcurgeri nerecursive ale arborilor binari

Pentru a implementa iteratorii pe arbore, avem nevoie de o parcurgere iterativă.

Presupunem (în cele ce urmează) reprezentare înlănţuită cu alocare dinamică. Pentru a exemplifica parcurgerile, considerăm AB de mai jos

PREORDINE

Se va folosi o **STIVĂ** auxiliară.

```
Subalgoritm preordine (ab) {complexitate timp: \theta(n)}
```

```
pre:
       ab este un arbore binar
        se afișează în preordine elementele din arbore
post:
    {stiva va conține adrese de noduri}
    creeaza(S)
    Daca ab.rad \neq NIL atunci
       {arborele nu e vid}
       adauga(S, ab.rad)
       {se adauga radacina in stiva}
    SfDaca
    CatTimp \neg vida(S) executa
       sterge(S, p)
       {se sterge nodul din varful stiva}
       @tipareste[p].e
       Daca [p].dr \neq NIL atunci
         {exista legatura dreapta}
         adauga(S, [p].dr)
         {se adauga descendentul drept in stiva}
       SfDaca
       Daca [p].st \neq NIL atunci
         {exista legatura stanga}
         adauga(S, [p].st)
         {se adauga descendentul stang in stiva}
       SfDaca
    SfCatTimp
  {\tt SfSubalgoritm}
```

Exemplificare

Stiva S	p	Ce se tipărește
1	-	-
Ø	1	1
2		
(3)	-	-
3	2	2
Ø	3	3
$\begin{bmatrix} -4 \end{bmatrix}$		-
Ø	4	4
STOP		

LĂŢIME (parcurgere pe niveluri)

Se va folosi o **COADĂ** auxiliară.

```
Subalgoritm niveluri(ab)
{complexitate timp: \theta(n)}

pre: ab este un arbore binar

post: se afișează în lățime elementele din arbore

{coada va conține adrese de noduri}
```

```
Daca ab.rad \neq NIL atunci
       {arborele nu e vid}
       adauga(C, ab.rad)
       {se adauga radacina in coada}
     SfDaca
     CatTimp \neg vida(C) executa
       sterge(C, p)
       {se sterge nodul din coada}
       @tipareste[p].e
       Daca [p].st \neq NIL atunci
          {exista legatura stanga}
         adauga(C, [p].st)
          {se adauga descendentul stang in coada}
       Daca [p].dr \neq NIL atunci
          {exista legatura dreapta}
         adauga(C, [p].dr)
          {se adauga descendentul drept in coada}
       SfDaca
     SfCatTimp
  SfSubalgoritm
INORDINE
   Se va folosi o STIVĂ auxiliară.
  Subalgoritm inordine(ab)
     {complexitate timp: \theta(n)}
       ab este un arbore binar
        se afișează în inordine elementele din arbore
     {stiva va conține adrese de noduri}
     creeaza(S)
    p \leftarrow ab.rad
     {nodul curent}
     \mathtt{CatTimp} \neg \mathtt{vida}(S) \lor (p \neq NIL) \mathtt{executa}
       CatTimp p \neq NIL executa
          {se adauga in stiva ramura stanga a lui p}
         adauga(S, p)
         p \leftarrow [p].st
       SfCatTimp
       sterge(S, p)
       {se sterge nodul din varful stivei}
       @tipareste[p].e
       p \leftarrow [p].dr
     SfCatTimp
  SfSubalgoritm
```

creeaza(C)

Iterator INORDINE

Nod

```
e: \text{TElement} \qquad rad: \uparrow \text{Nod} \qquad \qquad a: \text{AB} \\ st, dr: \uparrow \text{Nod} \qquad \qquad curent: \uparrow \text{Nod} \\ s: \text{Stiv} \\ \text{\texttt{a}}
```

• se va folosi o **Stivă** care va conține $\uparrow$ **Nod** și care are în interfață operațiile specifice: $creeaz\check{a}(s)$, $vid\check{a}(s)$, $adaug\check{a}(s,e)$, element(s,e), sterge(s,e).

Varianta 1

```
Subalgoritm creează(i, ab)
     {constructorul iteratorului}
     i.ab \leftarrow ab
     i.curent \leftarrow ab.rad
     {constructorul stivei}
     creează(i.s)
  SfSubalgoritm
  Functia valid(i)
     {validitatea iteratorului}
     valid \leftarrow (i.curent \neq NIL) \lor \neg vida(i.s)
  SfFunctia
  Subalgoritm element(i, e)
     {elementul curent al iteratorului}
     CatTimp i.curent \neq NIL executa
       {se adauga in stiva ramura stanga a elementului curent}
       adauga(i.s, i.curent)
       i.curent \leftarrow [i.curent].st
     SfCatTimp
     sterge(i.s, i.curent)
     {se sterge nodul din varful stivei}
     e \leftarrow [i.curent].e
  SfSubalgoritm
  Subalgoritm urmator(i)
     {deplasează iteratorul}
     i.curent \leftarrow [i.curent].dr
  SfSubalgoritm
Varianta 2
  Subalgoritm creează(i, ab)
     {constructorul iteratorului}
     i.ab \leftarrow ab
     {constructorul stivei}
     creează(i.s)
     i.curent \leftarrow ab.rad
     \texttt{CatTimp}\ i.curent \neq NIL\ \texttt{executa}
       {se adauga in stiva ramura stanga a elementului curent}
       adauga(i.s, i.curent)
       i.curent \leftarrow [i.curent].st
```

```
SfCatTimp
  Daca \neg vida(i.s) atunci
     {se sterge nodul din varful stivei}
     sterge(i.s, i.curent)
  SfDaca
SfSubalgoritm
Functia valid(i)
  {validitatea iteratorului}
  valid \leftarrow (i.curent \neq NIL)
SfFunctia
Subalgoritm element(i, e)
  {elementul curent al iteratorului}
  e \leftarrow [i.curent].e
SfSubalgoritm
Subalgoritm urmator(i)
  {se sterge nodul din varful stivei}
  sterge(i.s, i.curent)
  Daca [i.curent].dr \neq NIL atunci
     {deplasează iteratorul}
     i.curent \leftarrow [i.curent].dr
     CatTimp i.curent \neq NIL executa
       {se adauga in stiva ramura stanga a elementului curent}
       adauga(i.s, i.curent)
       i.curent \leftarrow [i.curent].st
     SfCatTimp
  SfDaca
  Daca \neg vida(i.s) atunci
     {se sterge nodul din varful stivei}
     sterge(i.s, i.curent)
  altfel
     i.curent \leftarrow NIL
  SfDaca
SfSubalgoritm
```

POSTORDINE

Se va folosi o **STIVĂ** auxiliară. Un element din stivă va fi de forma [p,k] unde:

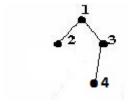
- p e adresa nodului;
- k este 0 (dacă nu s-a trecut la partea dreaptă a lui p) sau 1 (s-a trecut la parcurgerea subarborelui drept al lui p).

```
Subalgoritm postordine(ab) {complexitate timp: \theta(n)} pre: ab este un arbore binar post: se afişează în postordine elementele din arbore
```

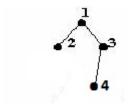
```
creeaza(S)
  p \leftarrow ab.rad
  {nodul curent}
  \mathtt{CatTimp} \neg \mathtt{vida}(S) \lor (p \neq NIL) \ \mathtt{executa}
     CatTimp p \neq NIL executa
        {se adauga in stiva ramura stanga a lui p}
        adauga(S, [p, 0])
        p \leftarrow [p].st
     SfCatTimp
     sterge(S, [p, k])
     {se sterge nodul din varful stivei}
     Daca k=0 atunci
        {nu s-a traversat subarborele drept al lui p}
        adauga(S, [p, 1])
        p \leftarrow [p].dr
     altfel
        @tipareste[p].e
        p \leftarrow NIL
        {trebuie extras un nou nod din stiva - al doilea ciclu CatTimp nu trebuie sa se mai
        execute}
     SfDaca
  SfCatTimp
SfSubalgoritm
```

Probleme

- 1. Implementați iteratori cu parcurgere în preordine, postordine și lățime a nodurilor unui arbore binar.
- 2. Descrieți în Pseudocod operația pentru căutarea într-un arbore binar a unei informații date. Se va folosi o implementare iterativă.
- 3. Descrieți în Pseudocod operația pentru determinarea înălțimii unui arbore binar. Se va folosi o operație iterativă.
- 4. Să se scrie o procedură iterativă pentru determinarea nivelului pe care apare într-un arbore binar o informație dată.
- 5. Scrieți o operație nerecursivă care determină părintele unui nod p dintr-un AB.
- 6. Cunoscand preordinea si inordinea nodurilor unui arbore binar, sa se descrie o operatie care construieste arborele. (vezi SEMINAR 7)
  - de exemplu. dacă preordinea (RSD) este 1 2 3 4 şi inordinea (SRD) este 2
    1 4 3, atunci arborele este

- 7. Cunoscand postordinea si inordinea nodurilor unui arbore binar, sa se descrie o operatie care construieste arborele. (vezi SEMINAR 7)
  - de exemplu, dacă postordinea (SDR) este 2 4 3 1 şi inordinea (SRD) este 2 1 4 3, atunci arborele este

Expresii aritmetice

O expresie aritmetică se poate reprezenta printr-un arbore binar ale cărui noduri terminale sunt asociate cu variabile sau constante și ale cărui noduri interne sunt asociate cu unul dintre operatorii: +, -, $\times$, și /. (Vezi Figura 11.)

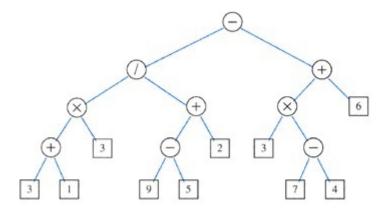

Figura 10: Arbore corespunzător expresiei $(((3+1)\times3)/((9-5)+2))-((3\times(7-4))+6)$.

Fiecare nod dintr-un asemenea arbore are o valoare asociată:

- Dacă nodul este terminal valoarea sa este cea a variabilei sau constantei asociate.
- Dacă nodul este neterminal valoarea sa este definită prin aplicarea operației asociate asupra fiilor lui.
  - 1. Evaluarea unei expresii aritmetice din forma postfixată. Fie *EPost* o expresie aritmetică CORECTĂ în forma postfixată, conţinând operatorii binari: +, -, *, /, iar ca operanzi cifre 0-9 (ex: *EPost* = 1 2 + 3 * 4 /). Se cere să se determine valoarea expresiei (ex: valoarea este 2.25). Indicaţie: Se va folosi o stivă în care se se vor adăuga operanzii. În final, stiva va conţine valoarea expresiei.

Vom putea folosi următorul algoritm.

- Pentru fiecare $e \in EPost$ (în ordine de la stânga la dreapta)
  - (a) Dacă e este operand, atunci se adaugă în stivă.
  - (b) Dacă e este operator, atunci se scot din stivă doi operanzi $(op_1 \ \text{și} \ op_2)$, se efectuează operația e înte cei doi operanzi $(v = op_2 \ e \ op_1)$, după care se adaugă v în stivă. **Obs.** Aici s-ar putea depista dacă expresia nu ar fi corectă în forma postfixată (s-ar încerca extragerea unui element dintr-o stivă vidă).
- În presupunerea noastră că expresia în forma postfixată este validă, stiva va conţine la final o singură valoare, care se va extrage din stivă. Această valoare reprezintă valoarea expresiei.

Exemplu. Fie expresia $EPost\ 1\ 2\ 3\ * + 4\ 5\ *$ -. Arborele asociat ar fi

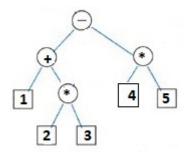

Figura 11: Arbore corespunzător expresiei în forma postfixată 1 2 3 * + 4 5 * -.

Aplicarea algoritmului indicat mai sus este ilustrată în Tabelul de mai jos.

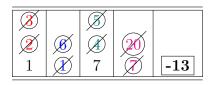

Tabela 2: Stiva pe parcursul aplicării algoritmului

2. Translatarea unei expresii aritmetice din forma infixată în forma post-fixată. Fie E o expresie aritmetică CORECTĂ în forma infixată, fără paranteze, conținând operatorii binari: +, -, *, /, iar ca operanzi cifre 0-9 (ex: E = 1 + 2 * 3). Se cere să se determine forma postfixată EPost a expresiei (ex: EPost = 1 2 3 * +). Indicație: Se va folosi o stivă în care se se vor adăuga operatorii și o coadă EPost care va conține în final forma postfixată a expresiei.

Vom putea folosi următorul algoritm.

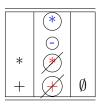
- Pentru fiecare $e \in E$ (în ordine de la stânga la dreapta)
  - (a) Dacă e este operand, atunci se adaugă în coada EPost.

- (b) Dacă e este operator, atunci se scot din stivă operatorii având prioritatea de evaluare mai mare sau egală decât a lui e și se adaugă în coada EPost, după care se adaugă e în stivă.
- Se scot din stivă operatorii rămași și se adaugă în coada *EPost*.
- În final, *EPost* va conține forma postfixată a expresiei.

Exemplu. Considerăm expresia E în forma infixată corespunzătoare exemplului din Figura 11: E = 1 + 2 * 3 - 4 * 5.

 $\bullet$ EPostar trebui să fie 1 2 3 * + 4 5 * -

Aplicarea algoritmului indicat mai sus este ilustrată în Tabelul de mai jos.

EPost
1 2 3
1 2 3 (*) (+)
1 2 3 (*) (+) 4 5
1 2 3 * + 4 5 * -

- 3. Translataţi o expresie aritmetică din forma infixată în forma postfixată. Expresia conţine paranteze, care indică ordinea de evaluare. De exemplu, expresia (2+4)*6-(3+2) are forma postfixată 2 4 + 6 * 3 2 + Indicaţie: Ideea/algoritmul de bază este acelaşi ca şi în cazul în care expresia nu ar conţine paranteze. Paranteza deschisă "("se va adăuga în stivă. Va trebui să identificaţi paşii care vor trebui efectuaţi la întâlnirea unei paranteze închise ")".
- 4. Translataţi o expresie aritmetică din forma infixată în forma prefixată/postfixată. Folosiți un AB intermediar.
- 5. Evaluați o expresie aritmetică în forma infixată folosind un AB intermediar.